

PHÁP ĐÀM NGÀY 7 KHOÁ THIỀN 9 NGÀY Ở CHÙA LONG HUNG VÀ GOSINGA THIỀN PHƯỚC

<https://www.youtube.com/watch?v=ALc6KE7xYYA>

TỔNG QUAN VỀ LUÂN HỒI TÁI SINH

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật! Chào tất cả quý vị thiền sinh đang ở Chùa Long Hưng và Gosinga Thiền Phước, cũng như quý vị đang ở trên zoom nhất hướng. Hôm nay là ngày thứ bảy của khóa tu học 9 ngày. Về Pháp Hành hôm nay quý vị đang thực hành Chánh Niệm về tâm, nhớ đến tích cực trú tâm quán sát tâm nơi tâm. Mục đích là để quý vị hiểu biết đúng sự thật về các loại tâm, và do hiểu biết đúng sự thật về các loại tâm tức là hiểu biết đó là Trí Tuệ là Chánh Kiến thì quý vị kinh nghiệm được Tuệ giải thoát. Còn pháp học cả ngày hôm nay quý vị nghe giảng bài luân hồi tái sinh và hóa sanh, đương nhiên đây là một kiến thức, một hiểu biết hoàn toàn mới từ trước tới nay chưa ai đề cập đến, là một kiến thức hoàn toàn mới mẻ, nhưng mà đương nhiên hiểu được những kiến thức này quý vị phải học rồi thực hành trong 6 ngày trước. Nhưng mà cái đó cũng vẫn chưa đủ để quý vị có thể hiểu một cách thấu đáo, hiểu một cách sâu sắc. Để hiểu được luân hồi tái sinh, hiểu thực sự hóa sanh và đời sống hóa sanh thì quý vị cũng cần nhiều hiểu biết khác như hiểu biết về thế giới vật chất, hiểu biết về thông tin. Nhưng mà đương nhiên thì tất cả những hiểu biết mà khoa học khám phá ngày nay về thông tin về thế giới vật chất thì chúng ta phải vận dụng nó dựa trên hiểu biết đúng sự thật về quy luật Duyên Khởi hay là quy luật Nhân Quả. Hiểu biết đúng sự thật tính chất của các vật hiện tượng là vô thường, vô chủ vô sở hữu hay còn gọi đồng nghĩa là vô ngã. Bây giờ tôi xin trả lời các câu hỏi mà quý vị thiền sinh ở Gosinga Thiền Phước gửi cho ban tổ chức.

Trước tiên tôi đề cập vấn đề này trong các câu hỏi mà tối nay quý vị gửi đến có rất nhiều câu hỏi thắc mắc về hóa sanh, không những là quý vị ở Gosinga Thiền Phước, mà kể cả nếu như được phép hỏi thì các quý vị ở Chùa Long Hưng cũng sẽ có những câu hỏi những thắc mắc về hóa sanh. Thế thì những cái câu hỏi đó tôi xin trả lời một cách tổng quát, không trả lời chi tiết từng vấn đề bởi vì vấn đề này quý vị chỉ cần hiểu một cách tổng quát, nhất quán, trên cái hiểu tổng quát đó. Tôi đã nhấn mạnh tất cả những kiến thức này dựa trên hiểu biết đúng sự thật về quy luật Nhân Quả hay còn gọi là Lý Duyên khởi, hiểu biết đúng sự thật các sự vật hiện tượng là Vô Thường và Vô Ngã. Nhưng nó phải có thêm các kiến thức mà khoa học hiện nay đã phát hiện ra, những kiến thức về thế giới vật chất, những kiến thức về thông tin, thì quý vị nghe giảng kỹ quý vị thấy rằng trong bài giảng này sử dụng rất nhiều kiến thức, rất nhiều hiện tượng mà khoa học khám phá hiện nay. Dựa trên những kiến thức những hiện tượng đó, những tư duy hợp lý, dựa trên sự thật chúng ta khảo sát hiện tượng luân hồi tái sinh và hóa sanh.

Ở đây chúng ta đề cập, khảo sát, những kiến thức liên quan đến đời sống con người. Không đề cập đến tất cả chúng sanh kể cả các loài vật như Tôm, Cá, Dụ, Đế ..... thì trong tôn giáo cũng nói là luân hồi nhưng mà chúng ta không khảo sát, không có kết luận gì về những cái đó, chúng ta chỉ kết luận luân hồi đời sống của con người thôi.

Quý vị phải nắm được nội dung, con người nếu như lộ trình tâm là Bát Tà Đạo thì lúc đó trong lộ trình tâm đó có Dục Ái, Hữu Ái, Phi Hữu Ái. Dục Ái là tham ái những niềm vui hạnh phúc trong cuộc đời này sắc đẹp, tiếng hay, hương thơm, vị ngon, xúc chạm, êm ái, ... Hữu Ái là tham ái sự sống sự hiện hữu. Còn Phi Hữu Ái là tham ái sự sống sự hiện hữu mà các tôn giáo khác, các quan niệm khác muốn hiện hữu theo cái không có thân xác này mà hiện hữu chỉ có linh hồn thôi. **Lộ trình tâm Bát Tà Đạo là có Dục Ái Hữu Ái Và Phi Hữu Ái, Hữu Ái Và Phi Hữu Ái thì chúng ta cũng gọi chung là một .** Hữu Ái là tham ái sự sống sự hiện hữu dù là hình thức nào và chính tham ái đó là nguyên nhân phát sanh hiện tượng luân hồi. Cụ thể hiện tượng luân hồi, nếu như con người lộ trình tâm Bát Tà Đạo thì khi thân thể này chết, tế bào cuối cùng là tế bào não bộ chết nó mới phát sinh một loại vật chất đặc biệt mang tính chất lượng tử,. Lượng vật chất đặc biệt đó chứa trong nó hai lượng thông tin, lượng thông tin di truyền và lượng thông tin pháp trần của người chết. Vì vậy sau khi con người chết thì cái thân chết, lộ trình tâm phát sinh nơi thân chấm dứt, nhưng nó phát sinh ra một thân thể khác, tạm gọi là một hóa sanh. Hóa sanh này quý vị phải hiểu đây là một chúng sanh. Chúng sanh thì bao gồm hai phần, phần thân và phần tâm.

Con người có thân thể là vật chất. Thế nhưng mà hóa sanh cũng là chúng sanh cho nên nó cũng có thân thể chứ không phải không có thân thể, thân thể đó là vật chất, vật chất đó rất đặc biệt nó mang hai tính chất gọi là lượng tử vừa mang tính sóng vừa mang tính hạt. Chính vật chất đó nó lưu giữ cái thông tin di truyền và thông tin pháp trần. Cho nên nó cũng phát sinh lộ trình tâm vì vậy hóa sanh cũng là một chúng sanh có thân, có tâm.

Người chết ở đời này gọi là qua đời, tiếp nối một đời sống khác là đời sống hóa sanh. Quý vị phải hiểu rõ kiến thức này, đương nhiên không phải nghe một lần mà có thể nắm bắt được, những người nào có kiến thức về Khoa Học, Vật Lý, Sinh Học ... có thể công nhận, hiểu được. Nhiều người không có đủ kiến thức đó thì nghe và phải chấp nhận thôi. Bởi hiểu được điều này không phải chuyện đơn giản. Quý vị hiểu nguyên lý dựa trên quy luật Duyên Khởi, dựa trên tính chất Vô Thường Vô Ngã quý vị sẽ hiểu rằng khi mà con người qua đời phát sinh một hóa sanh. Đó là một chúng sanh tiếp nối một đời sống khác. Khi một người chết phát sinh hóa sanh thì hóa sanh đó là một chúng sanh có đời sống của nó.

Đời sống của hóa sanh di chuyển như thế nào? Quý vị phải hiểu rằng tính chất Vật Lý mang tính hạt nó di chuyển theo kiểu hạt. Thân thể của hóa sanh nó mang lượng tính sóng hạt thì nó phải di chuyển vừa theo tính sóng, vừa

theo tính hạt, cho nên nó phức tạp hơn rất nhiều với con người. Nếu như giảng giải điều này quý vị phải có hiểu biết về cơ học lượng tử mới hiểu được.

Một người có kiến thức tương đối một chút, như quý vị học về ánh sáng thì ánh sáng là lượng tử gọi là Photon nó vẫn mang hai tính chất nó vừa mang tính sóng vừa mang tính hạt, vật chất lượng tử mà dễ quan sát nhất dễ thấy nhất đó là ánh sáng. Đương nhiên ánh sáng cũng có rất nhiều loại ánh sáng khác nhau, có những loại ánh sáng tương tác được với mắt, có những ánh sáng tồn tại nhưng mà con người không tương tác được với mắt, con người không thấy, kể cả là vật chất là photon là ánh sáng và lượng tử, thì những cái mà quan sát được đơn giản nó tương tác với mắt. Quý vị thấy rằng ánh sáng đó, photon đó, nó cũng di chuyển theo tính hạt, nhưng không những nó di chuyển theo tính hạt, mà nó còn có tính sóng, tính sóng thì nó lan truyền, tính sóng nó có tính chất giao thoa rồi nhiễu xạ ...., nó rất nhiều tính chất. Hiểu được tính chất này, mới hiểu được ánh sáng nó di chuyển như thế nào. Vậy thì câu hỏi hóa sanh nó di chuyển như thế nào? **Hóa sanh thân thể của nó là lượng tử, là photon, thì có những lúc nó di chuyển theo tính hạt, nhưng mà cũng có những lúc nó di chuyển theo tính sóng.**

Vấn đề này bây giờ giải thích cho quý vị, quý vị không thể nào hiểu được, bởi quý vị chưa có những kiến thức đó. Những người nào mà có những kiến thức đó thì những người đó hiểu được liền. Vì vậy tôi nói rằng ngoài quy luật Duyên Khởi, ngoài tính chất Vô Thường Vô Ngã, ngoài những kiến thức đã học, quý vị cần phải có những hiểu biết thêm, hiểu biết cao hơn về vật lý lượng tử, hiểu biết sâu hơn về sinh học như là thông tin di truyền ... thì quý vị phải hiểu. **Nếu như chưa hiểu thì quý vị có quyển sách Luân Hồi Tái Sinh, quý vị đọc đi đọc lại quý vị sẽ hiểu trên cơ sở nguyên lý cũng được rồi. Không cần phải chi tiết bởi vì có những vấn đề trong Phật Giáo chúng ta chỉ cần hiểu theo định tính thôi, chưa đến mức định lượng, chúng ta cũng có thể giải quyết được vấn đề. Những vấn đề về hóa sanh quý vị hiểu trên tính chất định tính của nó chưa cần phải chi tiết định lượng.**

Hóa sanh có đời sống của nó và khi hết đời sống của nó thì tương tác với cái hợp tử trứng và tinh trùng, lúc đó hóa sanh diệt, phát sinh bào thai tiếp nối một đời sống khác. Vì vậy vòng Luân Hồi của con người là con người sống hiện tại đến khi chết thì phát sinh hóa sanh. Hóa sanh chết thì phát sanh thai sinh, tiếp tục một đời sống mới, và nó theo một vòng như vậy.

Quý vị hiểu tính chất Vô Chủ Vô Sở Hữu của hóa sanh vào thai sanh, hay vào chỗ nào hoàn toàn không phải hóa sanh chủ động điều khiển được. Nó theo quy luật của nó thôi không ai có thể làm chủ, không ai điều khiển được cái gì cả, nó đúng theo quy luật tương hợp. Vì vậy dựa trên nguyên lý Vô Thường và Vô Chủ Vô Sở Hữu, quý vị hiểu rằng tương tác này hay tương tác khác đều theo quy luật của nó mà chúng ta nói rằng là theo nghiệp duyên của nó. Tức là lượng

thông tin trong bộ nhớ, lượng thông tin di truyền, và lượng thông tin pháp trần, trong bộ nhớ của hoá sanh đó, quyết định nó sẽ tương tác với trứng và tinh trùng ở chỗ nào. **Và một điều lưu ý là con người chết đi thì phát sinh hóa sanh và hóa sanh đó nó tương tác để vào thai sanh, chứ không thể chúng ta nói một cách tổng quát là nói theo nguyên lý là vào thai sinh, trứng sinh nhưng mà thực chất là con người chỉ vào thai sinh thôi.**

Khi hoá sanh vào thai sinh thì có trường hợp “rất ít ỏi” hóa sanh con người có thể vào thai sanh của con thú “trường hợp này rất hiếm có rất là ít ỏi” còn chủ yếu hóa sanh của con người thì vào thai sanh con người. Nếu như hóa sanh con người mà vào thai sanh con thú thì đa phần cái thai đó là quái thai. Cho nên khi mà ra đời nó không sống lâu được, nó chỉ tồn tại mấy giờ thôi. Cũng có những hóa sanh con thú vào thai sanh con người nhưng mà cũng ra quái thai và đã quái thai thì nó không tồn tại được lâu. Có một số trường hợp rất ít ỏi có những hóa sanh con người vào con thú, hoặc là hóa sanh con thú vào con người, nhưng mà nó vẫn phát triển được, thì nó tùy thuộc vào lượng thông tin di truyền con thú hay con người quá nổi trội lúc đó nó mới mang hình dáng thú hoặc người và phát triển bình thường. Còn đa phần quý vị thấy rằng lai giống nó phải là thông tin di truyền tương đối giống nhau, thì mới có thể phát triển được. Quý vị sẽ thấy rằng nó tương hợp như vậy, theo quy luật như vậy. **Điều chúng tôi muốn lưu ý là quý vị phải nhận thức được, phải găm vào nhận thức của mình đó là con người nếu như còn luân hồi tái sinh, lộ trình tâm Bát Tà Đạo còn Dục Ái, Hữu Ái, Phí Hữu Ái, thì sau khi chết sẽ tái sinh làm hóa sanh, đời sống hóa sanh đó cái nỗi khổ là khủng khiếp không thể nào đo lường được.** So sánh nỗi khổ của con người với thân xác này mà so sánh với cái nỗi khổ của hoá sanh thì không thể nào so sánh được. Nếu như một người thấy sự thật này thì sẽ sợ hãi lông tóc dựng ngược. **Sợ hãi cái gì?** Sợ hãi luân hồi tái sinh, bởi vì còn luân hồi thì tuy rằng đời sống này có thể rất sung sướng, càng sung sướng bao nhiêu, càng thành đạt bao nhiêu, thì khi mà hóa sanh nỗi khổ nó lại càng cùng cực bấy nhiêu. Cho nên quý vị thấy rằng đời sống của Luân Hồi không có lối thoát, khổ nó kinh khủng. **Mục đích để quý vị lông tóc dựng ngược, để quý vị quyết tâm chấm dứt luân hồi tái sinh.**

Ngày mai quý vị sẽ học, hiểu chấm dứt luân hồi tái sinh là như thế nào. Mục đích ở đây không phải giới thiệu cái này để cho quý vị biết có luân hồi tái sinh, biết có hóa sanh, để mình tìm cách lựa chọn, tái sinh hóa sanh nào cho tốt, làm thế nào để sau cái chết, đời sống hóa sanh cho nó tốt đẹp. Điều đó là những tà kiến, không hiểu được mục đích của kiến thức này, của tuệ tri nỗi khổ của luân hồi tái sinh. **Giáo lý của Đức Phật mục đích không những là chấm dứt khổ ngay trong đời này mà còn chấm dứt luân hồi tái sinh.** Chấm dứt luân hồi tái sinh như thế nào và bằng cách nào thì ngày mai quý vị sẽ được giới thiệu.

Tương tác của hóa sanh với con người thì quý vị đừng có bị ám ảnh bởi tương tác hóa sanh là hoàn toàn xấu, tôi nói xấu tốt theo kiểu thế gian. **Có**

những tương tác hóa sanh là xấu nó đưa đến kết quả xấu. Nhưng cũng có những tương tác hóa sanh đưa đến kết quả tốt. Tương tác hóa sanh với con người nhìn nó vô hình nhưng mà bản chất của nó cũng giống như tương tác giữa con người với con người, giữa người này với người kia, có những tương tác tốt có những tương tác xấu, chứ không phải hoàn toàn tốt, cũng không phải hoàn toàn xấu. Quý vị phải hiểu tương tác giữa hóa sanh và con người, không phải hóa sanh nó tương tác với bất kỳ người nào, mà nó phải có sự tương hợp thông tin ở trong bộ nhớ, mà chúng ta nói rằng có nhân duyên với nhau thì mới tương tác được. Nhân duyên đó, tương tác đó, có những lúc đưa đến kết quả tốt, có những lúc đưa đến kết quả xấu. Trong thực tế có rất nhiều vị đến đây học pháp này, nhờ tương tác hóa sanh, hóa sanh cũng có dạng thu thập thông tin rất nhanh chóng. Nếu như có nghiệp duyên với Pháp này thì nó cũng tìm đến, cũng tương tác đến. Hóa sanh đó có nghiệp duyên với người nào thì có sự tương tác làm cho những người đó đến đây để học đạo. Cho nên quý vị thấy rằng tương tác có tốt, có xấu. Đa phần thì cứ nghĩ đến những cái tương tác xấu đưa đến những kết quả xấu.

Quý vị có hỏi rằng để làm sao mà hóa sanh không tương tác? Chỉ có duy nhất là tu tập Bát Chánh Đạo cho liên tục, khi nào mà quý vị tu tập Bát Chánh Đạo thì lượng thông tin trong bộ nhớ của quý vị được kích hoạt là Minh, còn thông tin của hóa sanh là vô minh, thì nó không tương hợp được. Để hóa sanh nó tương tác được với mình thì trước kia thông tin của hóa sanh là vô minh, thông tin của người đó cũng là vô minh, cho nên nếu như có một phần nào đó tương hợp trong đó thì tương tác liền. Còn nếu như tu tập Bát Chánh Đạo thông tin của người đó được kích hoạt là minh, nó không tương hợp với vô minh của hóa sanh, cho nên không có sự tương tác. Quý vị có thể tham khảo rất nhiều video trên Youtube của Gosinga nói về cái này. Có mô tả trải nghiệm của một người tu tập pháp này, trước đó hóa sanh nó tương tác liên tục ...., sau khi tu tập thì cho đến bây giờ không còn tương tác gì nữa. **Tôi trả lời tóm tắt những câu hỏi về hóa sanh như vậy để cho quý vị nắm nhận thức, quý vị biết hóa sanh là khổ kinh khủng, cho nên sợ hãi luân hồi tái sinh, để quyết tâm thực hành Bát Chánh Đạo để chấm dứt luân hồi tái sinh. Để khẳng định rằng đây quyết tâm là kiếp sống cuối cùng sau kiếp sống này không có kiếp sống nào khác nữa. Cụ thể như thế nào thì ngày mai quý vị sẽ học về điều đó.**

PHẦN THIỀN SƯ TRẢ LỜI CÂU HỎI

Câu hỏi: Của Diệu Nhã, khi chết quán như thế nào để giảm được cái đau của thân thể vật chất?

Ngày mai quý vị sẽ được học quý vị sẽ thấy, trừ bệnh tật thôi. Nếu như quý vị ở trong tiến trình chết mà không có bệnh tật thì đau trên thân nó có đáng kể đâu. Bởi tiến trình chết là năm tế bào thần kinh là chết trước tế bào não mới chết sau cùng. Khi mà năm tế bào đặc biệt là tế bào xúc giác trên cơ thể nó chết trước, lúc đó đâu có cảm giác gì trên thân nữa mà còn đau. Quá trình tế bào thần kinh não bộ chết sau cùng nó cũng kéo rất dài, cho nên lúc đó có đau đón gì đâu. Nhưng khổ là nỗi sợ chết, thì nỗi khổ đó mới kinh khủng. Còn như người chết mà chấm dứt được Hữu Ái không còn sợ chết nữa thì đau đón trên thân thể có đâu. Cho nên quý vị cứ quan niệm chết là đau đón vô cùng, không phải đau đón đó là do lo sợ, do khổ tâm chứ không phải là do đau trên thân.

Câu tiếp: Xin Thiền Sư hướng dẫn lại cách quán ý tiếp xúc pháp trần để đến khi chết chúng con biết cảnh này là giả là không dính mắc. Có phải điều này chúng con phải quán thường xuyên thuần thực để biết mọi sự vật hiện tượng xảy ra đều là giả phải không ạ?

Trong suốt cả từ bảy ngày chưa bao giờ tôi nói sự vật là giả cả, làm gì có chuyện là giả với thật, không có khái niệm đó. Quý vị quán thọ, rồi quán tâm, thì lưu ý dành nhiều thời gian để quán cảm giác pháp trần. **Cảm giác pháp trần có thật không quý vị? Có thật chứ những gì mà quý vị thấy quý vị nghe quý vị cảm nhận đều có thật cả chứ không phải là giả.** Quý vị hiểu biết những gì được thấy, được nghe, được cảm nhận đó, là tâm hay là vật thôi. Chứ không phải là thật hay là giả. Quý vị phải quán trước kia những cái cảnh giới đó hiện ra thì cho rằng đây là những cảnh nó đang xảy ra bên ngoài, đối thoại với nó, thích, ghét nó, xem những cái tà kiến đó là cảnh thật đang diễn ra. Ngày nay quán cảm giác pháp trần, quý vị luôn luôn quán, hiểu nó, xác định nó là cảm giác pháp trần, và hiểu Duyên Khởi, nó là do ý tiếp xúc về Pháp mà phát sinh. Do lượng thông tin ở trong tế bào thần kinh não bộ mà phát sinh ra. Cho nên ở đây chúng ta nói nó là tâm, cảm giác pháp trần nó là tâm, phát sinh nơi đầu óc mà ra chứ không phải nó ở đâu bên ngoài. Khi mà quý vị biết rằng những cái đó nó phát sinh nơi đầu óc, cảm giác pháp trần, là tâm thì lúc đó quý vị đâu còn thích, còn ghét, còn sợ hãi nó nữa. Khi mà quý vị nằm mơ thì quý vị cho rằng cái chuyện thật nó đang xảy ra cho nên thích, ghét, sợ những cái đó, bởi lúc đó quý vị hiểu sai sự thật. Khi tỉnh dậy rồi quý vị biết rằng chuyện vừa rồi là chuyện mơ, chuyện mơ đó là có thật, đó gọi là cảm giác pháp trần, chứ không phải là không có thật. Khi biết nó là mơ không phải là cảnh thật đang diễn ra lúc đó chỉ là mơ thôi thì quý vị không còn sợ nữa. Bây giờ quý vị hiểu sâu khi mơ đó cái hiện ra đó gọi là cảm giác pháp trần, nó phát sinh từ đầu óc mà ra chứ không phải ở một cái chỗ nào bên ngoài cả.

Câu 2: Trong bài giảng sư nói về căn trần tiếp xúc với nhau phát sinh cảm giác. Con có thắc mắc nhỏ ví dụ lưỡi tiếp xúc với Mía và Muối Nếu ngọt không phải tính chất của mía mặn không ở trong muối vậy tại sao cái lưỡi tiếp xúc với Mía không phát sinh cảm giác mặn mà là ngọt và lưỡi tiếp xúc với muối không ngọt mà mặn?

Quý vị sẽ thấy rằng nó cũng rất là vi tế, xúc ở đây là tương tác, tương tác giữa lưỡi và khúc mía thì nó mới phát sinh cảm giác ngọt. Nếu như quý vị lắng nghe rồi không bị ám ảnh bởi cái hiểu biết tà kiến của mình trước kia cho rằng ngọt là vật chất, ngọt là của mía, thì quý vị hiểu rằng lưỡi tiếp xúc với Mía nó phát sinh ra cảm giác ngọt, cảm giác ngọt đó là tâm chứ không phải là vật chất, tâm nó đâu có ở trong khúc mía đó được. Quý vị có thể phản biện ngọt nằm trong khúc mía, bây giờ một người khỏe mạnh lưỡi tiếp xúc với khúc mía đó cảm nhận cảm giác ngọt kết luận ngọt nằm trong khúc mía, cùng khúc mía đó một người sốt rét 6- 7 ngày rồi khi lưỡi tiếp xúc với khúc mía đó cảm nhận cảm giác đắng chứ đâu có ngọt, nếu khúc mía đó ngọt thì bây giờ nó không phụ thuộc lưỡi nữa, bởi lưỡi nếm vị ngọt của khúc mía theo cái cách lý giải của con người, nếu lưỡi nếm vị ngọt của khúc mía thì khỏe mạnh lưỡi vẫn nếm được cái vị ngọt của khúc mía, sốt rét 7 ngày rồi thì lưỡi vẫn phải nếm được vị ngọt của khúc mía, bởi vị ngọt nằm trong khúc mía. Nhưng thực tế khi khỏe mạnh cảm nhận được cảm giác ngọt, khi mà sốt rét 7 ngày thì cảm nhận cảm giác đó là đắng. **Thế như bình thường phải kết luận trong khúc mía vừa có ngọt vừa có đắng nó mới hợp lý, rõ ràng cái kết luận đó là sai sự thật.** Quý vị hiểu rằng lưỡi là một nhân, khúc mía là một nhân hai nhân này khi tiếp xúc với nhau, khi phản ứng với nhau thì nó mới phát sinh cảm giác ngọt hay là cảm giác đắng.

Quý vị hình dung như thế này để cho rõ. Như quý vị có hai nhân tố một là máy chiếu chiếu ra một luồng ánh sáng và thứ hai là một màn ảnh, hai cái đó chưa tiếp xúc với nhau thì quý vị chưa thấy gì cả. Quý vị thấy rằng trong luồng ánh sáng của máy chiếu đó không có hình ảnh và trên cái màn ảnh kia cũng không có hình ảnh gì cả. Khi luồng ánh sáng và màn ảnh chưa tiếp xúc với nhau thì chúng ta quan sát hai nhân trong luồng ánh sáng đó không có hình ảnh, trong màn ảnh kia cũng không có hình ảnh. Nhưng khi cho luồng ánh sáng của máy chiếu tiếp xúc với màn ảnh thì lúc đó trên màn ảnh xuất hiện các hình ảnh phải không quý vị. Thế thì các hình ảnh đó là do ánh sáng tương tác với màn ảnh mà nó phát sinh ra điều đó là rất rõ ràng rồi .

Cho nên cảm giác ngọt nó cũng là tương tác giữa khúc mía và lưỡi, đương nhiên khúc mía có tính chất gì đó, lưỡi có tính chất gì đó tương tác với nhau nó mới phát sinh ra cảm giác ngọt. Nhưng trong khúc mía tính chất đó không phải là ngọt mà quý vị cảm nhận đó. Quý vị cũng hình dung tương tự như thế này trong luồng ánh sáng từ máy chiếu nó phát sinh ra tương tác với màn ảnh có lúc hiện lên hình ảnh màu vàng, có lúc hiện lên hình ảnh màu xanh. Quý vị quan sát trên luồng ánh sáng đó nó đâu có màu vàng, đâu có màu xanh, nhưng khi tương tác với màn ảnh thì lấy ra hình ảnh màu vàng hình ảnh màu xanh. Quý vị cũng

hiểu rằng tia sáng thứ nhất có tần số là 100 nó tương tác với màn ảnh phát sinh ra màu vàng. Tia sáng sau có tần số là 150 tương tác với màn ảnh nó phát sinh ra màu xanh. Màu vàng màu xanh phát sinh ở đó nó đâu có sẵn ở trong tia sáng đó, tính chất của các tia sáng đó là tần số của tia sáng, là tính chất của tia sáng, chứ nó chẳng liên quan gì đến màu vàng màu xanh cả. Chỉ khi tia sáng đó tương tác với màn ảnh nó mới phát sinh ra màu vàng màu xanh... quý vị phải hiểu nó rất là vi tế cần phải khảo sát kỹ lưỡng.

Câu 3: Có sách không giới hạn viết về một tiến sĩ tâm lý chữa bệnh cho một trại Giá bệnh viện tâm thần bằng phương pháp hopono tôi xin lỗi, xin hãy tha thứ cho tôi, cảm ơn bạn, tôi yêu bạn chỉ với bốn câu nói này vị tiến sĩ nhìn vào hồ sơ bệnh của từng người đọc mà chưa hề gặp mặt họ, vậy thưa sư đây là chánh kiến hay tà kiến?

Quý vị hỏi tôi chuyện này nhưng quý vị có biết rằng chuyện đó có thật hay chuyện bịa cho nên quý vị hỏi một chuyện mà mình chưa xác định được là chuyện thật hay bịa, bây giờ có rất nhiều chuyện bịa người ta cũng tưởng tượng ra nhiều thứ, bao nhiêu chuyện lừa đảo hàng ngày đều không có thật, những chuyện mà người ta bịa ra trong sách vở... đủ thứ. Quý vị hỏi tôi chuyện này là như thế nào? Nếu như người ta bịa ra chuyện đó thì làm sao tôi biết được, làm sao tôi nói về chuyện này được. Cho nên quý vị phải thấy rằng sự thật **“đến để mà thấy chứ không phải đến để mà tin”**. Những chuyện này nếu như thấu suốt giáo pháp này, thấu suốt sự thật, nói rằng chỉ bốn câu đó chữa được bệnh cho người ta, quý vị có tin không. Đương nhiên là không đúng với sự thật đang xảy ra trong cuộc sống hàng ngày.

Câu 4: Từ buổi đầu đến giờ con vẫn chưa vào định được, con chỉ thực hành dựa trên việc như kiểu đang học nhắm trong đầu không biết con thực hành sai ở đâu, hay có phải trạng thái cũng rõ biết mình như kiểu có lúc con cảm giác người cứ lắc qua lắc lại nhẹ nhẹ, lúc đó con biết rõ và lần dừng lại thì chỉ được vài phút có thể là lắc qua lắc lại mong sự giải đáp giúp con ạ?

Quý vị phải nghe cho đúng rồi thực hành cho đúng, lúc đó quý vị đạt được thôi. Quý vị theo dõi cảm giác chuyển động lên chuyển động xuống chuyển động ngang, thấy rõ cảm giác chuyển động đó. Lúc đó thực hành cho đúng, quý vị sẽ vào định được thôi. Vấn đề ở đây là quý vị thực hành Tứ Niệm Xứ, quý vị thực hành trí nhớ, rèn luyện trí nhớ. Còn khi nào quý vị nhớ được, thực hành thì lúc đó quý vị đạt được. Quý vị quên đi, nhớ chuyện khác lúc đó quý vị sẽ không đạt được chuyện đó. Cốt tủy của vấn đề là rèn luyện trí nhớ, trí nhớ nó quyết định mọi việc. Vì vậy quý vị nghe cho kỹ, học cho kỹ rồi nhớ được điều đó, nhớ phải làm như thế nào thì lúc đó mình bắt đầu thực hành thì mình nhớ được điều đó. Mọi việc nó sẽ tự động xảy ra thôi.

Câu 5: Kính thưa sư lúc Phật tại thế Ngài có tu tập và truyền lại phương pháp ngậm chặt răng lưỡi không ạ?

Quý vị sẽ thấy rằng trong kinh điển có nói rằng: “siết răng dán chặt lưỡi lên nóc họng”. Đó cũng là một biểu hiện của ngậm chặt răng. Nhưng bây giờ chúng ta vận dụng thêm ngậm chặt răng nữa thì cảm giác đó nổi trội hơn nhiều. Cho nên quý vị hiểu được nguyên lý rồi quý vị cũng có thể sáng tạo rất nhiều cách để thực hành đúng theo nguyên lý, nguyên lý là Chú Tâm Liên Tục Cảm Giác Toàn Thân. Nguyên lý Chú Tâm Liên Tục Cảm Giác Toàn Thân đó mới phát sinh Chánh Định. Nguyên lý là như vậy, còn tìm ra phương pháp nào để thực hành cái đó cho nó dễ dàng thì tùy theo từng người, từng lúc, từng nơi. Kể cả quý vị thấy rằng phương pháp Chú Tâm Liên Tục Cảm Giác Toàn Thân này mỗi một năm, mỗi một khóa, đều cải tiến thêm một chút một chút cho ngày càng dễ thực hành, đơn giản hơn. Nó không phải là bảo thủ một phương pháp nào cả.

Câu 6: Mẹ con có rất nhiều bệnh từ bệnh nặng đến bệnh nhẹ từ ngoài da đến nội tạng bà chữa trị rất nhiều nơi nhiều lần hết bệnh này phát sinh bệnh tiếp bà bệnh thường kỳ rất nhiều năm vậy nghiệp ở đây là gì vậy? hàng ngày khi bà khỏe bà sẽ tụng kinh niệm Phật cầu bình an vậy có đúng không ạ?

Quý vị thấy rằng những nghiệp nhân trong quá trình vào thai, rồi trong quá trình sự vận hành của các nghiệp nhân đó tạo nên cơ thể này. Cơ thể này là kết quả rồi, cơ thể này là kết quả của các cái nghiệp nhân quá khứ đó. Vậy thì bây giờ quý vị đi tìm hiểu các nghiệp nhân quá khứ này để làm gì? Bởi vì nghiệp nhân đó đã tạo ra quả rồi. Và nó theo quy trình nhân diệt quả sanh. Thân bệnh tật như thế này là quả của các nghiệp nhân trước đó nhưng mà đã diệt rồi. Quý vị hỏi nghiệp nhân đó là gì để làm gì? Thân này là quả, nó tiếp tục là một nhân, quý vị muốn kết quả là nó giảm đau nhức ... thì quý vị phải hiểu quy luật Duyên khởi. Hiện tại phải có cái gì đó tương tác với thân này thì lúc đó nó mới phát sinh kết quả. Đương nhiên không phải là khoa học đã tìm ra mọi phương pháp để chữa trị. Nhưng rõ ràng khoa học ngày càng tiến bộ ngày càng chữa được rất nhiều bệnh tật. Quý vị thấy rằng để giảm thiểu khổ thân đó đương nhiên phải có tương tác vật chất lên thân này để thay đổi cái súc đó. Thế nhưng quan trọng khổ thân, cái đau trên thân chỉ 5-10% thôi. Khi đau như vậy tham, sân, si khởi lên phát sinh thêm 90-95% khổ tâm nữa, cho nên khổ thân cái đau thân nó chỉ là một phần rất nhỏ của nỗi khổ con người. Khi đau ồm cái khổ Thọ trên thân nó chỉ 5 - 10% thôi, còn khổ tâm nó cộng vào 95% nữa. Nếu như quý vị thực hành Bát Chánh Đạo chấm dứt được 95% khổ tâm thì khổ trên thân nó có đáng kể gì nữa đâu.

Quý vị tụng kinh niệm Phật để cầu cho khỏi bệnh, cầu cho An thì đó gọi là tà kiến bởi vì Phật đâu có phù hộ cho ai. Lộ trình tâm xuất hiện nơi thân của mỗi người sáu căn tiếp xúc với sáu trần thì phát sinh lộ trình tâm Phật không làm gì được, không ai có thể làm gì lộ trình tâm đó, bởi tất cả đều vô chủ, vô sở hữu Phật cũng không phù hộ độ trì được cho ai cả.

Câu 7: Có thời điểm con đang đạp xe trên đường bỗng trải nghiệm một trạng thái tâm hỷ lạc cảm giác không còn việc gì để làm trên đời này nữa cũng không còn gì để hối tiếc nữa, cảm giác như nếu có chết ngay bây giờ cũng vui vẻ sẵn sàng không có gì hối hận. Vậy đây có phải là trạng thái tâm giải thoát không ạ?

Vấn đề này thì quý vị phải tự mình suy xét lộ trình tâm lúc đó thôi cũng có nhiều người cảm thấy khi khỏe mạnh, khi vui vẻ thì cũng cảm thấy hài lòng, nhưng lộ trình tâm đó là Bát Tà Đạo. Khi thực hành Bát Chánh Đạo đạt đến tối thiểu định Sơ thiền, lúc đó quý vị chỉ thấy, chỉ nghe, chỉ cảm nhận, chỉ thấy thuần túy thôi, lúc đó an trú tĩnh giác là chủ yếu, lúc đó trạng thái đó mới là tâm giải thoát. Nhưng mà tâm giải thoát nó cũng chỉ là tạm thời lúc đó thôi.

Câu 8: Hai việc kết hôn sinh con có phải là Bát Tà Đạo hay không còn tùy thuộc vào lộ trình tâm nữa?

Đương nhiên kết hôn sinh con là yêu thương, là tham ái, là ràng buộc, cho nên kết quả là sinh con thì cũng ràng buộc chắc chắn đó là Bát Tà Đạo. Bát Chánh Đạo mà lại có yêu đương được phải không nào.

Câu 9: Nếu con không muốn kết hôn và sinh con nhưng ba mẹ người thân lại không hài lòng và thường xuyên thúc ép con vậy thì con nên nói với người thân của con thế nào ạ? Vì con chia sẻ nhiều lần nhưng người thân vẫn không thấu hiểu và chấp nhận được ạ?

Nếu như quý vị chưa thấu hiểu, chưa có trí tuệ đến một mức độ cần thiết, thì quý vị chưa biết cách để có thể chia sẻ phải không nào. Cho nên quý vị phải tự mình học, tự mình hành, tự mình kinh nghiệm, từ kinh nghiệm, từ cuộc sống đó, có chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, lời nói tử tế thân thiện đúng mực với mọi người thì lúc đó quý vị chia sẻ nó sẽ có kết quả hơn.

Câu 10: Thừa sư có những lúc tâm mình không muốn chánh niệm trên bốn đề mục Thân, Thọ, Tâm, Pháp mà chỉ muốn quan sát chánh niệm tỉnh giác thì đúng hay sai trình tự tự nhiên?

Đương nhiên quý vị sẽ thấy rằng khi hành Chánh Niệm về Thân lúc đó gọi là Chánh An Trú Tĩnh Giác và An Trú Tĩnh Giác thì đầu nó khỏe re, nó vô cùng khỏe. Cho nên lúc đó quý vị muốn An trú cái đó cũng là lẽ tự nhiên thôi. Còn Quán Thọ, Quán Tâm, Quán Pháp thì phải tư duy khởi lên thì đương nhiên đầu óc nó không còn ở cái trạng thái trống rỗng trống không như là khi An Trú Tĩnh Giác, cái trạng thái tỉnh giác nó khỏe khoắn hơn, nó phát triển một cách tự nhiên thôi, cái đó cũng không sao cả. Rõ ràng không ngủ nhưng cũng quên luôn cảnh vật bên ngoài như ở một không gian khác, ngay lúc đứng hay Thiền hành cũng muốn nhắm mắt vào trạng thái này, Khi quý vị Quán Thân quý vị vào định thì sẽ thấy An Trú cảm giác Pháp Thân nó thoải mái hơn rất nhiều. Khi mở mắt chú tâm vào hình ảnh rồi An Trú hình ảnh đó, khi nhắm mắt thì lúc đó không có cảm giác hình ảnh mà lúc đó cảm giác Pháp Thân. Cho nên khi đó cái định nó mạnh hơn, nó khỏe khoắn hơn, cho nên đa phần ngời thiền là muốn nhắm mắt liền, thì cái

đó cũng tự nhiên thôi không sao cả, và đặc biệt là bây giờ khi mà nhắm mắt quý vị có thể nhớ đến hoặc nghĩ đến Chú Tâm Liên Tục hình ảnh Pháp Trần trước mặt, lúc đó hình ảnh Pháp Trần nó sẽ mạnh thêm, cái định nó sẽ rất mạnh và cái thoải mái cũng là mạnh hơn. cái việc đó thì quý vị cứ tự nhiên thôi không sao cả.

Câu 11:Biết ơn Thiên Sư vì những tri thức thiên sư chia sẻ con có một số thắc mắc mong thiên sư khai thị:

11.1 Buổi tối hôm qua trong lúc tọa thiền quán tâm nơi tâm con trải nghiệm một cảm giác Hỷ Lạc Hạnh phúc cảm giác như được giải thoát hết đau khổ ràng buộc và nước mắt ứa ra một chút cho con hỏi khi trải nghiệm cảm giác Hỷ Lạc này thì cảm giác xúc chạm trên thân đúng không ạ? Khi đang thiền mà có trải nghiệm thì tiếp tục quán tiếp đúng không ạ?

Đương nhiên cảm giác thoải mái kể cả cảm giác Hỷ cảm giác Lạc thì cũng là các cảm giác phát sinh nơi thân thì quý vị cứ để tự nhiên như vậy thôi. Bởi vì trong khi có định như vậy thì không có bám víu cái gì cả.

11.2 Ban ngày con thực hành liên tục thì ít suy nghĩ khởi lên và có khởi lên cũng qua rất nhanh nhưng khi đêm nằm ngủ thì nhiều chuyện không vui lại ùa về con theo câu chuyện con vừa siết chặt răng lưỡi và suy nghĩ đến cách giải quyết vấn đề đó nhưng vẫn cảm thấy buồn bực đến bật khóc, con nên làm gì?

Trường hợp này quý vị nên ngồi dậy bởi vì khi ngồi dậy thì quý vị thực hành cái định nó mạnh hơn, nó cắt được cái suy nghĩ dễ dàng hơn. Và lại trong cả khóa này quý vị đã thường xuyên thực hành nín thở cho nên khi mà quý vị có bức xúc gì quý vị cảm thấy rằng sự thực hành của mình nó không thắng nổi cái bức xúc đó. Định của mình yếu chưa nhiếp phục được lúc đó quý vị nhớ ngay đến phương pháp nín thở, quý vị chỉ cần nín thở thực hành phương pháp nín thở bốn, năm hơi thì lập tức quý vị chấm dứt được cái bức xúc đó.

Câu 12: Dạ Thiên Sư cho con hỏi hiện nay mọi người hay kêu gọi chia sẻ việc hiến tạng sau khi chết như một nghĩa cử cao đẹp nhưng theo những gì được học con thấy đây là hành động cổ xú cho tâm tham sân của những người muốn được nhận tạng để kéo dài sự sống. Vậy hành động hiến tạng có phải là Bát Tà Đạo không? Chúng con nên suy nghĩ thế nào và có nên hiến tạng sau khi chết không?

Quý vị thấy rằng cái gì mà thuộc tham sân thì là Bát Tà Đạo và đương nhiên thì mỗi người tự mình dựa trên những kiến thức những hiểu biết của mình rồi mình quyết định. Quý vị đã trải qua đã hiểu về Bát Tà Đạo có tham sân si và hiểu về Bát Chánh Đạo không có tham sân si. Quý vị cũng học bài sáng nay quý vị cũng thấy đó, thay tim ghép tạng là có thay đổi tính cách. Thí dụ có một ông chồng rất thương yêu vợ con tính tình rất là Hòa Nhã ... bỗng nhiên thay tim của

một người nóng tính rồi bạo tàn ... thì lúc đó rõ ràng tính tình người đó thay đổi và cuộc sống gia đình lúc đó tuy rằng tiếp tục sống nhưng mà đời sống chắc chắn sẽ rất đau khổ. Cho nên quý vị thấy rằng cái gì của thế gian thì cũng đều có hai mặt cả, có mặt phải và mặt trái cho nên mình phải hiểu đã là thế gian đã là hiểu biết thế gian nó có hai mặt và hai mặt đó thường mâu thuẫn với nhau vậy quý vị tự mình suy xét.

Câu 13: Thừa Thiên Sư cho con hỏi khi cuộc sống có nhiều vấn đề xảy ra khiến mình đau khổ đến một lúc mình oà khóc nức nở và sau đó cảm giác cơ thể và tâm trí như được trút bỏ hết gánh nặng cảm giác nhẹ nhõm và văng vẳng trôi đi hết ưu phiền vậy việc khóc này có đúng không ạ? Nếu tu tập theo Bát Chánh Đạo thì những như vậy oà khóc để trút bỏ hết thì có đúng không ạ?

Bát Chánh Đạo đâu có khổ nữa mà phải oà khóc, đương nhiên khi đau khổ đến mức oà khóc thì sau cái khóc đó nó giải tỏa một phần những bức xúc. Bởi vì khi khóc một lộ trình Tâm khởi lên, nó không còn kích hoạt các thông tin đó, quý vị thấy việc khóc đó là Chú Tâm Liên Tục vào việc khóc cho nên nó không kích hoạt thông tin cũ, giống như quý vị dùng việc nín thở để không kích hoạt lộ trình tâm cũ, thì lúc đó khóc càng dài thì chủ tâm vào chuyện khóc rồi ... lúc đó lộ trình tâm kia không khởi lên thoát khỏi cái đó. Sự việc diễn tiến như vậy tức là lúc đó lộ trình tâm không kích hoạt thông tin kia tiếp, nên quý vị hiểu đó là bản chất của cái lộ trình tâm. Lúc đó thực hành Bát Chánh Đạo thì không có Tham Sân Si, không có khổ mà chỉ có vui thoải mái làm gì có thể oà khóc được, có thể oà khóc nhưng oà khóc đó là do Hỷ quá mạnh mới khởi lên, chứ không phải do đau khổ bức xúc mà khóc.

Câu 14: Đôi khi con cảm giác việc liên tục chú tâm và Niệm Thân siết chặt rằng lưỡi có phải là đang ức chế tâm, khiến tâm không suy nghĩ và tạm quên đi những điều khiến mình phiền muộn. Nhưng đến một thời gian khi ngừng tu tập thì các vấn đề dồn nén bao lâu nay trong thời gian trước sẽ bùng nổ con nghĩ như vậy mong sư khai thị?

Quý vị thấy rằng đâu có phải là ức chế Tâm, đây là một lộ trình tâm Tâm Bát Chánh Đạo thay thế lộ Trình Tâm Bát Tà Đạo. Lộ trình tâm Bát Chánh Đạo thì có Chánh Định có vui thoải mái chứ đâu phải ức chế tâm. Nhưng quý vị phải thấy có hai bước để tu tập. Bước thứ nhất quý vị chánh niệm về thân, kinh nghiệm được tâm giải thoát và quý vị học bài tâm giải thoát đó chỉ là nhiếp phục tham sân si, không cho các thông tin Vô Minh Chấp Ngã khởi lên, nhưng không xóa bỏ được cho nên đó gọi là tâm giải thoát, chỉ khi nào thực hành thì mới có giải thoát hết thực hành thì Vô Minh Chấp Ngã nó vẫn trôi lên, lộ trình tâm Bát Tà Đạo vẫn tiếp tục khởi lên, quá trình đó là quá trình niệm thân. Quá trình tu để kinh nghiệm tâm giải thoát, trong bài tâm giải thoát quý vị học. Bước thứ 2 quý vị thực hành Quán Thọ, Quán Tâm, Quán Pháp là để thay đổi cái biết và khi quý vị thực hành càng nhiều chính cái Chánh Kiến này nó mới xóa bỏ thanh lọc được Vô Minh Chấp Ngã ở trong bộ nhớ lúc đó mới đưa đến Tuệ Giải Thoát. Tuệ

Giải Thoát mới là giải thoát tối hậu. Cho nên tâm giải thoát gọi là giải thoát có hạn kỳ, giải thoát tạm thời, còn Tuệ Giải Thoát mới đưa đến giải thoát vĩnh viễn. Quý vị phải hiểu cái này đã nói trong bài tâm giải thoát Tuệ Giải Thoát rồi.

Câu 15: Kính thưa Thiền Sư con biết ơn Thiền Sư đã chỉ dạy cho chúng con, con xin phép có câu hỏi trong suốt những ngày qua khi được học Chánh Pháp của Phật được thực hành thiền, tuy nhiên sự thực hành vào định của con chưa được mặc dù con rất nỗ lực nhưng pháp này dành cho người có trí tuệ. Nhưng từ trước đến giờ con học gì cũng chậm phải kiên trì, con rất muốn học theo phương pháp này muốn giải thoát trong kiếp này vậy với người không có trí tuệ như con liệu có làm được không? Con thấy mọi người chia sẻ chứng ngộ tầng thiền này kia mà con thì mặc dù rất cố gắng nhưng chưa có hiệu quả. Con cảm ơn Thiền Sư!

Quý vị cố gắng thực hành cái thấy trước, chỉ cần là Ngâm Chặt Răng Lưỡi nhắc thầm “Thấy” “Thấy” chỉ có từng đó thôi chứ có gì rắc rối phức tạp mà chưa được. Quý vị thực hành cho thuần thục cho thành thạo, quý vị sẽ làm được còn quý vị cứ lo những chuyện gì để cho bằng người khác .... thì quý vị quên chuyện thực hành này. Có hai sự thực hành, thực hành đầu tiên là thực hành phần định chỉ cần Ngâm Chặt Răng Lưỡi nhắc thầm “Thấy” “Thấy” một cách tự nhiên. Chỉ cần quý vị quyết tâm thực hành cái này nó có gì khó hiểu đâu, có cần phải học thêm cái gì đâu. Trước tiên quý vị làm như vậy thì lúc đó quý vị sẽ từ từ đạt được kết quả.

Câu 16: Con có một số thắc mắc mong Thiền Sư giải đáp luật hấp dẫn có thật không như việc ta nghĩ và cảm nhận về việc ta có hoặc làm gì rồi điều này thành sự thật? Nếu qua đời nội tạng được hiến thì có ảnh hưởng gì không? Cảm giác thời gian trôi nhanh chậm cảm giác chờ đợi là cảm giác gì vậy? Nếu quán sát tất cả chỉ là Cảm Thọ không sinh yêu ghét thì có trở thành vô cảm với mọi người không đôi lúc con cảm thấy như lập trình người là robot?

16.1 Luật hấp dẫn có thật không như việc ta nghĩ và cảm nhận về việc ta có hoặc làm gì rồi điều này thành sự thật?

Luật hấp dẫn là khái niệm vật lý nó thuộc về tương tác vật lý giữa các vật, còn cái mà người ta gọi là luật hấp dẫn trong đó là tà kiến tham dục mà tưởng tượng ra những cái đó thôi.

16.2 Nếu qua đời nội tạng được hiến thì có ảnh hưởng gì không?

Lúc qua đời nội tạng được hiến thì có ảnh hưởng gì đâu. Quý vị phải hiểu quý vị Tu là để chết, để chấm dứt luân hồi tái sinh, nếu như quý vị còn quan tâm đến cái xác mình sau khi chết, rồi quan tâm đến phải làm lễ tang như thế nào, hậu sự như thế nào,.... đó là biểu hiện của Thân Kiến, đó là Tà Kiến Và Cái đó thì chỉ có luân hồi thôi.

16.3 Cảm giác thời gian trôi nhanh chậm cảm giác chờ đợi là cảm giác gì vậy?

Cảm giác thời gian trôi nhanh hay chậm nó phụ thuộc vào tâm thức của người đó là tham hay là sân. Nếu quý vị chờ đợi quý vị cảm thấy là cảm giác nóng ruột, rồi cảm giác là căng thẳng thì khi chờ đợi nó phát sinh khổ đó là cảm giác thôi.

16.4 Nếu quán sát tất cả chỉ là Cảm Thọ không sinh yêu ghét thì có trở thành vô cảm với mọi người không đôi lúc con cảm thấy như lập trình người là robot?

Quý vị nói cái vô cảm này trên Bát Tà Đạo mới có vô cảm, trên Bát Tà Đạo có ba đối tượng thích cái đối tượng thì chú tâm vào ghét đối tượng thì gọi là tình cảm, thích và ghét thì đó là tình cảm, nhưng mà con người còn đối tượng thứ ba là trung tính thì phớt lờ, cái hành vi phớt lờ đó chính là vô cảm. Cho nên là tham sân là tình cảm, còn si là vô cảm là phớt lờ sự kiện đó, chán sự kiện đó thì chán đối tượng đó, đó là vô cảm. Trên Bát Chánh Đạo làm gì có chuyện vô cảm, Bát Chánh Đạo cho dù đối tượng nào dễ chịu khó chịu hay trung tính thì đều không có tham sân si đều có lời nói hành động cư xử tử tế thân thiện đúng mực. Đối với Bát Tà Đạo những đối tượng thích hay ghét có tình cảm, còn đối tượng chán là vô cảm. Trên Bát Chánh Đạo không có thích không có chán ghét cho nên không có tình cảm cũng không có vô cảm bất kỳ đối tượng nào cũng đều cư xử bởi lời nói hành động tử tế thân thiện đúng mực có vô cảm.

16.5 Nếu mục đích sống là để hết khổ thì ý nghĩa cuộc đời này là gì?

Ý nghĩa cuộc đời này là ngay đó rồi phấn đấu nỗ lực để cho hết khổ thì đó là ý nghĩa cuộc đời của của quý vị đang sống,

16.6 Sự cảm động là cảm giác gì?

Cảm động chính là yêu thương, yêu thích nó phát sinh cảm giác cảm động đó.

16.7 Hoàn cảnh sống sắc đẹp sức khỏe và khả năng học tập, con người sinh ra là đã được quyết định bởi cái gì ạ?

Tất cả những cái này đều quyết định bởi Duyên Khởi, bởi quy luật nhân quả, quy luật nhân quả thì quý vị phải hiểu trong bài học là nhân quá khứ tương tác với nhân hiện tại nó mới phát sinh ra kết quả. Nhân quá khứ là lượng thông tin của quả quá khứ lưu trữ trong bộ nhớ, nó tương tác với những gì xảy ra trong hiện tại mới ra kết quả của hiện tại.

16.8 Tâm biết và đối tượng được biết là đồng sinh đồng diệt thiên sư có thể giải thích thêm về đối tượng được biết là gì? Cho ví dụ để con có thể hiểu?

Quý vị thấy rằng tâm biết có hai loại tâm thấy và tâm biết. Tâm thấy có sáu loại tâm thấy: Nhãn thức, nhĩ thức, tỷ thức, thiệt thức, thân thức, tưởng thức. Và có sáu đối tượng của tâm thấy: Đối tượng của nhãn thức là cảm giác hình ảnh,

đối tượng của nhĩ thức là cảm giác âm thanh, đối tượng của tỷ thức là cảm giác mùi, đối tượng của thiệt thức là cảm giác vị, đối tượng của thân thức là cảm giác xúc chạm, đối tượng của tưởng thức là cảm giác Pháp Trần. Còn tâm biết, biết cái đối tượng đó là gì tính chất ra sao, tức là những kiến thức về đối tượng đó, những thông tin về đối tượng đó, hay còn gọi là tư tưởng về đối tượng đó, cho nên đối tượng của tâm biết là kiến thức, là tư tưởng. Thí dụ thấy một người phụ nữ đó là tâm thấy thấy hình ảnh thôi, tâm biết biết người đó là phụ nữ, biết đối tượng đó đẹp, biết đối tượng đó da trắng. Đẹp, da trắng, cao hay thấp... đó là kiến thức về đối tượng đó, là thông tin về đối tượng đó hay còn gọi là tư tưởng về đối tượng đó, cho nên đối tượng của cái biết là kiến thức, là tri thức, là thông tin, hay là tư tưởng.

Câu 17: Bạch Thầy cho con hỏi khi thực hành quán cảm giác pháp Trần con hướng tới các hình ảnh từ khi con còn nhỏ tới lúc trưởng thành các cảm giác xúc động xuất hiện con đã quán đây là cảm giác pháp Trần. Do ý tiếp xúc với Pháp Trần nó vô thường vô chủ sở hữu nhưng con cảm thấy cảm xúc rất mạnh và con cảm thấy hơi nghẹn ngào nơi cổ họng và bụng giữa sau đó con liên kết các sự kiện đó lại và có cảm giác hiểu ra sự thật chì đó khác hẳn với những đánh giá trước đây của con về những sự kiện này. Dạ thưa sư giải thích giúp con với con cảm ơn kính chúc thiền sư?

Đương nhiên khi mà quý vị quán cảm giác pháp Trần Như vậy thì là quý vị đã có hiểu một một chút nào đó sự thật về cảm giác pháp Trần. Nhưng mà rõ ràng quý vị cảm xúc mạnh thì lúc đó vẫn đan xen với lộ trình tâm Bát Tà Đạo mới có cảm xúc đó. Những cảm xúc đó nó giống như cảm xúc trước của lộ trình tâm Bát Tà Đạo trước kia nhưng mà rõ ràng nó vẫn đan xen với lộ trình Bát Chánh Đạo biết đây là cảm giác Pháp Trần. Cho nên nó chưa được triệt để phải quán rất nhiều lần, quán liên tục, dần dần mới hiểu biết những cái đó là cảm giác Pháp Trần nó mới sâu sắc nó mới không còn các cảm xúc cũ đó nữa.

Câu 18: Con nghĩ con người muốn tin vào quả báo kể cả khi họ không có niềm tin vào tôn giáo là vì họ muốn tin có một năng lực siêu nhiên hay quy luật tự nhiên nào đó trừng trị kẻ ác. Còn nếu nghiệp nhân nghiệp quả mà chỉ dựa trên Thọ Tưởng là thông tin trong bộ nhớ, thì ví dụ như một kẻ giết người nhưng khi giết một cách kín đáo không ai biết sau đó thôi miên bản thân để quên luôn các việc ác mình đã làm, thì sẽ không có nghiệp quả gì đến với người đó hả thầy? Thầy cho con hỏi là nếu không có tương tượng sở Ví dụ như đồ đạc tiền bạc...?

Quý vị phải cố gắng học hỏi, cố gắng tập trung học pháp này, rồi hành pháp này, bởi vì khi mà quý vị học đúng hành đúng thì kết quả là làm tốt việc của mình. Thứ nhất là làm tốt việc của mình. Thứ hai là không xen vào việc người khác. Thứ ba là không lo chuyện trời đất.

Quý vị phải thấy rằng nếu như quý vị học, hành đúng pháp này, khi nào quý vị an trú Bát Chánh Đạo thì quý vị làm tốt việc của mình. Tốt việc của mình ở đây là quý vị sống, học tập, làm việc với lộ trình tâm Bát Chánh Đạo, luôn luôn sống học tập làm việc với tâm trạng tích cực, vui, thoải mái, như vậy là làm tốt việc của mình. Nhưng mà nhiều người nói rằng làm tốt việc của mình thì ích kỷ, không quan tâm đến người khác. Đó là những người chưa tu tập pháp này, cũng chưa hiểu làm tốt việc của mình như thế nào với Bát Chánh Đạo. Một người làm tốt việc của mình. Bát Chánh Đạo họ thực hành đúng họ sống, làm việc, học tập, với tâm trạng tích cực vui thoải mái, khi mà họ sống với bất kỳ người nào, cho dù người đó là thân hay sơ, cho dù người đó ủng hộ hay phản đối, cho dù người đó thích hay ghét họ, thì họ vẫn đều cư xử với lời nói, hành động tử tế, thân thiện, đúng mực. Cho nên làm tốt việc của mình thì kể cả là cư xử với người khác cũng là làm tốt việc của mình. Không phải là mình cứ xử tử tế, thân thiện, đúng mực, là do mình quan tâm đến họ, mình làm việc của họ, đó là việc của mình chứ. Bởi vì việc của mình là thực hành Bát Chánh Đạo và trong Bát Chánh Đạo thì có lời nói hành động, là chánh ngữ Chánh nghiệp chánh mạng, là tử tế, là thân thiện, là đúng mực, cho nên việc thứ nhất là làm tốt việc của mình.

Thứ hai là không xen vào việc người khác. Quý vị có thấy rằng suy nghĩ này là xen vào việc người khác, lo việc người khác phải không? Chuyện của trời của đất cho nên quý vị phải học hành để kinh nghiệm rằng nếu như mình học, mình hành đúng, thì mình không bao giờ khởi lên những câu hỏi như thế này, bởi chỉ làm tốt việc của mình, không xen vào việc người khác. Thí dụ như thế này quý vị chỉ thực hành thôi, đầu tiên quý vị thực hành chỉ thấy thôi, thấy mà không suy nghĩ, thấy mà không nhận xét đánh giá người khác, cái điều này nó ngược với thế gian. Bây giờ trên mạng rất nhiều người dạy, tuyên truyền, đi học thần số, tướng số, đọc vị người khác ... Có phải học tướng số, thần số để nhìn người nhận xét người đó số tốt hay là số xấu... có phải học cách để nhận xét, đánh giá, người khác xen vào việc người khác, lo cho người khác. Pháp này nó đi ngược thế gian, làm tốt việc của mình không xen vào việc người khác, không lo chuyện của trời của đất,

Thầy cho con hỏi nếu không có tư tưởng sở hữu thì ví dụ như đồ đạc tiền bạc bị trộm cướp mất đi thì mình phải mặc kệ cho họ lấy đi hay sao ạ?

Quý vị hiểu sai rồi, chúng ta chỉ là chấm dứt cái tư tưởng làm chủ, tư tưởng sở hữu thôi, chúng ta buông bỏ tư tưởng tham ái, tư tưởng làm chủ, tư tưởng sở hữu, chứ không phải là không tương tác với những thứ đó. Khi chúng ta không có tư tưởng làm chủ, tư tưởng sở hữu thì khi chúng ta có bị mất những thứ đó chúng ta cũng không đau khổ. Đương nhiên không phải chúng ta không tương tác với những thứ đó. Quý vị cứ thực hành quý vị sẽ thấy, quý vị chấm dứt được cái tư tưởng sở hữu đâu có phải quý vị bỏ cái nhà đó cho người khác ở đâu, quý vị không có tư tưởng sở hữu thì quý vị vứt cái xe đó cho người khác muốn làm gì thì làm đâu. Quý vị phải thực hành để ở trong cái thực hành là Tỉnh Giác hoặc thực

hành Chánh Kiến Quán Thọ Quán Tâm Quán Pháp lúc đó quý vị sẽ kinh nghiệm được kết quả đó rồi tự mình lý giải. Còn bây giờ tôi có giải thích quý vị cũng không thể nào hiểu được.

Câu 19: Con có vài câu hỏi nhờ sư giải đáp? câu tâm sinh tướng có đúng với sự thật không?

Quý vị phải thấy, quan sát cái tiêu chuẩn để quý vị khẳng định là đúng hay không. Có tiêu chuẩn là sự thật. Quý vị hỏi đúng hay không thì thường quý vị quan sát sự thật để quý vị trả lời câu hỏi này. Thí dụ như tâm mà khi quý vị dạn dĩ thì tướng mặt sẽ khác, khi vui vẻ tướng mặt của quý vị sẽ khác. Thì rõ ràng câu tâm sinh tướng hay tâm quyết định tướng thì nó đúng với cái sự thật đó. Quý vị sẽ thấy bản chất tướng đó nó cũng sinh diệt liên tục, đâu phải có một cái tướng cố định nào để mà nói rằng tôi cái tâm này từ khi sinh ra cho đến khi chết đi là có một tướng nhất định tướng đẹp rồi nó xuyên suốt. Tất cả các sự vật hiện tượng đều sinh diệt liên tục. Lúc vui vẻ thì tướng mặt khác nhưng đến khi vui xong thì giận, rõ ràng tướng trước đó nó diệt và tướng sau nó sinh cho nên tướng nó cũng sinh diệt liên tục.

Thưa thiền sư làm sao để hóa giải được duyên âm vì trong giấc ngủ con hay bị duyên âm và thân con cảm nhận rất rõ ràng?

Quý vị muốn hóa sanh không tương tác, quý vị chỉ tu tập một cách liên tục Bá Chánh Đạo. đặc biệt quý vị thực hành đơn giản là Ngâm Chặt Răng Lưỡi nhắc thầm Thấy Thấy một cách liên tục lúc đó quý vị an trú Tỉnh Giác. Những phần nào liên quan đến hoá sanh thì tôi không trả lời nữa.

Con có chút thắc mắc mong thiền sư giải đáp dù tâm là vô thường vô chủ vô sở hữu. Nhưng con người vẫn có quyền chọn lựa lối đi trong cuộc sống của mình. Ví dụ tu tập Để không còn vô minh hoặc nạp tà kiến để thêm ác vậy đối tượng đó gọi là gì ạ?

Quý vị thấy rằng tất cả đều vô chủ vô sở hữu, không có ai là chủ nhân chủ sở hữu điều khiển các sự vật đó. Quý vị thắc mắc mình vẫn có quyền lựa chọn. Nhưng quý vị phải hiểu lựa chọn đó là do tâm biết ý thức quyết định chứ không phải là có một cái ta nào, có một cái ông A, có một cái chủ nhân nào quyết định cả, tất cả là quý vị học bài đầu, hiểu biết như thế nào thì sống như thế đó. Tức là tâm biết ý thức mà tâm biết ý thức thì có hai loại tà kiến và chánh kiến, tùy theo cái tâm biết ý thức mà sẽ chọn lựa. Thí dụ như tâm biết ý thức, biết ăn lá ngón là chết và ăn cơm là sống. Bây giờ có hai cái món ăn một món ăn là độc, một món ăn là ngon lành, tâm biết ý thức nhận thức như vậy thì chắc chắn sẽ lựa chọn đối tượng nào. Quý vị thấy rằng hiểu biết như thế nào thì chính hiểu biết đó nó đưa đến lựa chọn, nó quyết định sự lựa chọn ta tạm gọi là tâm biết ý thức. Nhưng mà bản chất tâm biết ý thức đó là vô chủ vô sở hữu, không có ông Hoàng bà Hồng Hay là ông A bà B nào là chủ nhân của cái tâm biết ý thức đó cả. Quý vị tư duy trên có một cái ta là chủ nhân của cái tâm biết ý thức cho nên ta lựa chọn, cái ta đó là tư tưởng Tà Kiến là Chấp Ngã. Quý vị đã học trong bài bản ngã rồi cho nên

khi quý vị thấy có tác ý để làm việc này việc kia nhưng mà tác ý đó khởi lên do cái tâm biết ý thức. Nhưng bản chất tất cả đều vô chủ vô sở không có một cái gì là chủ nhân, cho nên khi mình hiểu như vậy thì không còn khởi lên có người lựa chọn, ta lựa chọn. Bởi vì đó là những tư tưởng Tà Kiến.

Tôi trả lời các cái câu hỏi mà quý vị đã gửi cho ban tổ chức đương nhiên ở đây có một số câu hỏi về liên quan đến hóa sanh thì tôi trả lời tổng quát vào lúc ban đầu rồi, những vị nào có những câu hỏi về hóa sanh thì quý vị nghe ở phần đầu, xác định mục đích của bài hóa sanh là để mình thấy được sự thật về khổ của hóa sanh, của Luân hồi sinh tử, để quyết tâm là tu tập Bát Chánh Đạo để chấm dứt luân hồi tái sinh. Như vậy tôi đã trả lời các câu hỏi mà quý vị gửi cho ban tổ chức. Bây giờ tôi xin trả lại chương trình cho ban tổ chức

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật tối hôm nay thì thiền sư đã giúp chúng con giải đáp các thắc mắc trong quá trình tu học. Một lần nữa chúng con xin trình kính tri ân thiền sư và chúc thiền sư có thật nhiều sức khỏe nam mô bổn sư Thích Ca Mâu Ni Phật.